

tensivvårdsavdelningar innebär också att antibiotikapolicy samt resistensläge bör övervakas kontinuerligt så att suboptimal antibiotikaanvändning kan förhindras.

*

Docent Barbro Olsson-Liljequist vid Smittskyddsinstitutet i Stockholm har givit värdefulla synpunkter på studien. Studien har delfinansierats av Svenska sällskapet för medicinsk forskning, Tore Nilsons stiftelse, Östergötlands läns landsting och MSD.

Referenser

1. Vincent JL, Bihari DJ, Suter PM, Bruining HA, White J, Nicolas-Chanoin MH. The prevalence of nosocomial infection in intensive care units in Europe: Results of the European prevalence of infection in intensive care (EPIC) study. *JAMA* 1995; 274: 639-44.
8. Dornbusch K, Bengtsson S, Brorsson JE, Fritz H, Henning C, Kronvall G et al. Susceptibility to betalactam antibiotics and gentamicin of gram-negative bacilli isolated from hospitalized patients: a Swedish multicenter study. *Scand J Infect Dis* 1988; 20: 641-7.
9. Dornbusch K and the European study group on antibiotic resistance. Resistance to betalactam antibiotics and ciprofloxacin in gram-negative bacilli and staphylococci isolated from blood: a European collaborative study. *J Antimicrob Chemother* 1990; 26: 269-78.
12. Walder M, Karlsson E, Nilsson B. Sensitivity of 880 blood culture isolates to 24 antibiotics. *Scand J Infect Dis* 1994; 26: 67-75.
13. Hanberger H, Nilsson LE. Ökad antibiotikaresistens hos tarmbakterier. *Läkartidningen* 1996; 93: 148-54.
14. Hanberger H, Nilsson LE and the Swedish study group. High frequency of antibiotic resistance among gram-negative isolates in intensive care units at ten Swedish hospitals. *Clinical Microbiol Infect* 1997; 3: 208-16.
15. Baquero F, Cantón R, Martínez-Beltrán J, Bolmström A. The E-test as an epidemiological tool. *Diagn Microbiol Infect Dis* 1992; 15: 483-7.
19. Cormican MG, Marshall SA, Jones RN. Detection of extended-spectrum betalactamase (ESBL)-producing strains by the E-test ESBL screen. *J Clin Microbiol* 1996; 34: 1880-4.
20. Quinn JP. Clinical significance of extended-spectrum betalactamases. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 1994; 13(suppl 1): 39-42.
21. Livermore DM. Betalactamases in laboratory and clinical resistance. *Clin Microbiol Rev* 1995; 8: 557-84.
25. Chow J, Fine M, Shlaes D, Quinn J, Hooper D, Johnson M et al. Enterobacter bacteremia: clinical features and emergence of antibiotic resistance during therapy. *Ann Intern Med* 1991; 115: 585-90.

Fullständig referenslista kan rekvireras från med dr Håkan Hanberger, Infektionskliniken, Universitetssjukhuset, 581 85 Linköping.

KORTKLIPPT



Meta-analys: kaliumtillskott sänker högt blodtryck

En meta-analys som omfattar 33 randomiserade kontrollerade undersökningar med tillsammans mer än 2 600 deltagare tyder på att lågt kaliumintag kan spela en viktig roll för uppkomsten av högt blodtryck.

Kaliumtillskott bör övervägas för att förebygga och behandla hypertoni, särskilt för dem som inte kan minska sitt intag av natrium, konkluderar forskarna som gjort analysen.

Enligt analysen kan kaliumtillskott sänka det systoliska blodtrycket med i genomsnitt 3,11 mm Hg och det diastoliska med 1,97 mm Hg.

JAMA 1997; 277: 1624-32.

Koständring sänkte högt blodtryck väsentligt

En inte alltför dramatisk ändring av kosten kan ge lika stor blodtryckssänkning som ett läkemedel vid lindrig hypertoni och också bidra till att förebygga sjukdomen. Den slutsatsen drar amerikanska forskare efter en studie på 459 vuxna med systoliskt blodtryck under 160 mm Hg och diastoliskt mellan 80 och 95 mm Hg (vid studiestarten var genomsnittet 131 respektive 85 mm Hg).

Studien pågick i endast elva veckor; man fick alltså ett mått på effekten av koständring, men studien ger ingen vägledning i den svåraste frågan: Hur får man hypertoniker att hålla fast vid det gynnsamma kostmönstret?

Studien inleddes med att deltagarna under tre veckor fick en kontrolldiet. Den innehöll inte mycket frukt och grönsaker, och mejeriprodukterna hade en för USA typisk fettprofil.

Under de följande åtta veckorna fick en grupp fortsätta med kontrolldieten, en grupp sattes på en kost som innehöll mycket frukt och grönsaker och en tredje grupp fick dessutom mejeriprodukter med lågt innehåll av fett och mättat fett (kombinationsdieten).

Den senare ledde till att det systoliska och diastoliska blodtrycket hamnade 5,5 respektive 3,0 mm Hg lägre än för kontrolldieten. Motsvarande för frukt- och grönsaks-kosten var 2,8 respektive 1,1 mm Hg.

För de 133 deltagare som hade hypertoni (minst 140 mm Hg systoliskt och 90 mm Hg diastoliskt) gav kombinationsdieten ännu kraftigare utslag: 11,4 respektive 5,5 mm Hg lägre tryck än i kontrollgruppen.

Forskarna bakom studien påpekar att

deltagarna hade stabil vikt under försöket, att natriumintaget var omkring 3 g per dag och att deras alkoholkonsumtion låg under två drinkar per dag.

N Engl J Med 1997; 336: 1117-24.

Svåra ögonsjukdomar orsakade av fågelspindlar

Fågelspindlar, tarantlar, har enligt en fallrapport blivit allt populärare som keldjur, men ofarliga är de inte. Det visar en redovisning av tre fall där spets- och hullingförsedda hår från fågelspindlar lett till inflammation och svårare ögonskador. Ågarna hade hanterat spindlarna utan handskar och troligen överfört de farliga håren när de gnuggat sig i ögonen.

I ett fall fick patienten försämrade synskärpa och förhöjt intraokulärt tryck. Två år efter insjuknandet behandlades patienten fortfarande med systemiska steroider och medel mot glaukom; vitrektomi och extraktion av katarakt övervägdes. Fallet orsakades av spindelarten *Grammastola cala*, en av de populäraste arterna, som ofta köps till barn.

BMJ 1997; 314: 1524-5.

Störfaktorer snedvrider studier av bröstimplantat

Silikonfyllda bröstimplantat har i debatten förknippats med ökad risk för olika sjukdomar, inklusive cancer. Epidemiologiska studier har antytt ett samband med bindvävsjukdom, och det är klarlagt att komplikationer är ganska vanliga efter ingreppet. I USA är detta en stor fråga, eftersom mellan 1 och 2 miljoner kvinnor har bröstimplantat.

En ny undersökning visar emellertid att kvinnor som har implantat enbart för att förstora bröstet skiljer sig på många andra sätt från kvinnor utan implantat; jämförande studier kan alltså snedvridas av många störfaktorer.

Studien, som jämförde 80 kvinnor som hade implantat med 3 490 kontroller, visar att kvinnor med bröstimplantat exempelvis använt mer alkohol än kontrollerna, de var yngre vid sin första graviditet, hade haft fler sexuella partner och att dubbelt så många genomgått abort.

Det faktum att det finns störfaktorer säger emellertid ingenting om i vilken riktning resultaten av jämförande studier snedvrids; en störfaktor kan lika väl försvaga som förstärka ett eventuellt samband.

JAMA 1997; 277: 1612-7, 1643-4.